

kačo, dolgo, sikajočo — tisočero glav je imela kača, vsaka glava svojo misel, a vsaka misel zlobna... Strt je ponos, zastala sapa, jezik se ne zgane, ponižanje je objelo svojo žrtev. V bolesti se izčisti duša, oprosti se vseh zmot — vrne se in poklekne pred oltar svoje ljubezni in najde v odpuščanju svojo srečo... Tako je ta drama. Malo snovi in mnogo snovi, prizorov malo, dejanji dve, zunanji efekti nič. Prekrasno je narisana mučeniški mož, čuteč veliko usmiljenje do svoje blage žene, ki so jo opili aplavzi maskiranih podležev. Vedno bolj peklenski pa Evin nastop, ko krepi v revici namišljeno sposobnost, Zdravnik je prijatelj — tolažilec. Zadet tip je gledališki ravnatelj Jud. Lepi slog se približuje Cankarjevemu. Paralelizem besed in druge retorične umetnosti, na mnogih mestih prav pesniški vzlet in zlasti dosti psihološkega dejanja, kjer pove ena sama beseda ali morda kretnja več ko celi dialogi. Končni prizor mora ganiti vsakega do solz. Dramatično študijo jo je nazval pisatelj, mislil jo je razširiti, v resnici pa bi bilo škoda, zakaj v kratkem je povedanega toliko, da ni besede preveč, ne premalo. V sebi ima vrline, ki se zahtevajo od vsake velike drame, pisatelj sme biti tedaj ponosen na svojega prvenca; mi pa želimo, da bi zamogli imeti v kratkem tudi to delce tiskano, sebi v razvedrilo, pisatelju pa v izpodbudo. Uprizoritev drame je bila s skromnimi sredstvi naravnost vzorna, zakaj protagonist je pravi igralski talent. Vsa čast tudi gospodičinam in drugim gospodom, ki so tolmačili pisateljeve misli, vsak primerno svoji vlogi. Nikoli pa ne bom pozabil na tistega nedolžnega otročiča, na Milenico, ki je govorila tako zapupno s svojim očetom, tako nežno in milo kakor angelček; bodi srečen, ljubljeni otrok, ljubezen naj te spremlja in blagoslov!

Ivan Grbec.

Splošni vestnik.

Karel Widrov Abecednik — Moje prvo berilo — ki ga ni zamenjati s Krulčevim »Moja prva čitanka«, ki se tiska na Dunaju — pride te dni v tisk in bodo prvi izvodi v kratkem času izšli. Imeli smo vpogled v slike, ki pridejo v ta abecednik, in se prepričali, da bo ta Abecednik lepa in ljubka knjiga, in se mora na mah priljubiti učencem. S to knjigo je storilo slovensko šolstvo glede elementarnega razreda velikanski korak dalje in prehitelo tudi druge narode. V čast si mora šteti to slovo. Učiteljstvo in ponosno mora biti na svojo Učiteljsko tiskarno, ki mu poda to lepo delo.

Glede metode pripomnimo, da je ostala stara pisalno-bralna metoda. Ta metoda se skozi mnogo let izkazala kot izborna, in je postala učiteljsvu v tej metodi že tako praktična, da je ne kaže spreminjati. Novo je le to, da slede malim črkam takoj velike črke brez suhoparnih, morečih vaj besed z mnogimi soglasniki; te vaje so pa v obliki opisov ali povestic uvrščene med zadnje male črke.

Slovenskemu učiteljstvu najtopleje priporočamo to knjigo, ki stoji po sodbi prvih veččakov na višku časa.

Tudi letos pošlje »Prva anončna pisarna« v Ljubljani, Frančiškanska ulica 8 večje število žepnih vozniških redov brezplačno šolskim vodstvom, ki se pravočasno zglasijo zanje. Oziralo se bo na tiste, ki prvi naroče. Seveda ne bodo prejeli vsi zahtevanega števila vozniških redov, ker bi zaloga prehitro pošla. Poštino plača »Prva anončna pisarna« sama.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani — ki izda Karel Widrovo »Moje prvo berilo« — priloži v kratkem Učiteljskemu Tovarišu prilogo, na kateri bo na vpogled učiteljsvu odličnejših par strani iz »Mojega prvega berila« in pa nekaj slik iz te knjige. Naj se učiteljstvo samo prepriča, kako bo izgledala ta knjiga. Kakor hitro bo knjiga dovršena, jo razpošlje Učiteljska tiskarna šolskim oblastnikom, nadzornikom in nekaterim učiteljem na vpogled v oceno in priporočilo.

Petindvajsetletnica nadzornikovanja. »Hrv. Pedagoško-književni zbor«, »Savez Hrv. Učiteljskih Društva«, Udruga Učiteljska kralj. Hrvatske i Slavonije«, »Hrv. učiteljska štedna i predujamna zadruga« i »Hrv. učiteljska posmrtna i pripomočna zadruga« priredijo dne 8. junija t. l. ob 11. dopoldne v dvorani kr. moške učiteljske šole zagrebške (Meduličeva ulica 33.) svečano proslavo petindvajsetletnice nadzornikovanja kr. svetnika Antona Cuvaja.

Razgled po šolskem svetu.

— Vseučiliški profesor Matko Nodilo je umrl. Umrl je profesor zagrebškega vseučilišča Matko Nodilo v 78. letu svoje starosti. Nodilo je bil član jugoslovanske akademije. Rojen je bil v Splitu in je bil več let urednik »N. Lista«, leta 1887. je bil imenovan za profesorja splošne zgo-

dovine na zagrebški univerzi. Kot izborni poznavalec zgodovine Jugoslovancov je slovel daleč čez mejo in je užival med učnjaki splošno priznanje in spoštovanje.

Učiteljski konvikt.

»Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« je založilo tele knjige: 1. A. Rapé: Mladini. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjižici K 1.50, s pošto 16 h več. 2. J. Slapšak: Spisi Mišjakovega Julčka. I., II. in III. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1.50, s pošto 16 h več. 3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1.50, s pošto 16 h več. 4. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh zvezkov brez poštne je 20 h. 5. Emil Adamič: Slava cesarju Francu Jožefu I.! Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3. 6. Besedilo k E. Adamičevi spevoigri. Cena 10 h. Ves izkupiček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta. Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva! Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.

Izkaz daril za nagrobni spomenik nadučitelju Fran Paplerju v Borovnici in zahvala. Po odkritju nagrobnega spomenika pokojnemu nadučitelju Fran Paplerju, častnemu občanu v Borovnici in častnemu članu gasilnega društva, se prav iskreno zahvaljujemo:

Cestitemu gospodu župniku Jožefu Juvancu, ki je prepustil prostor za spomenik, velečenjenu gospodu deželnemu poslancu Engelbertu Ganglu za lep nagrobni govor, slavnemu pevskemu zboru »Ljubljanski zvon« (predsednik dr. A. Švigelj) za gniljivo petje ob grobu, pokojnikovim sorodnikom, prijateljem, učencem in sploh vsem, ki so svojimi prispevki pripomogli da smo mu mogli postaviti tako dostojen nagrobni spomenik, in končno vsem, ki so svojo udeležbo pri odkritju tega spomenika dne 19. maja t. l. počastili pokojnikov spomin.

Prispevali so:

Fr. Paplerjevi sorodniki 100 K, dr. Danilo Majaron 50 K, deželna zveza gasilnih društev 30 K, Josip Arko, Ivan Majaron po 20 K, Mijo Arko, Anton Drašler, Ivan Hribar, Luiza Kressnik, Iv. Majaron ml., Franc Petrovčič, Fran Suhadolnikova hiša, Franc Švigeljevi, Ivan Turšič, prof. Jos. Verbič, Jos. Verbič po 10 K. Skupaj 330 K.

Stroški:

Nagrobni spomenik in okvir 330 K, voznja itd. 12.60 K, Paplerjeve razglednice in klišé 12.60 K, natis obvestila in 200 razglednic 2.86 K, šopek na grob 5 K, pošta 5 K, delo pri spomeniku, pesek, snazhenje in več drugih drobnarij 14.74 K. Skupaj 382.80 K.

Ako se torej primerjajo darovi 562.80 kron s stroški 382.80 K, tedaj ostane 180 K prebitka, ki se naloži v Hranilnici in posojilnici Učiteljskega konvikta v Ljubljani s naročilom, da za obresti od tega denarja vsako leto kupi primernih mladinskih spisov ter jih pošlje vodstvom šole v Borovnici. Ta jih pa potem koncem šolskega leta razdeli sporazumno z učiteljstvom med najprirednejše učence najvišjih dveh razredov.

Borovnica, dne 25. maja 1912.

Ivan Majaron, Ant. Drašler, J. Žirovnik.

»Dan« je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
»Dan« je najinformativnejši slovenski dnevnik.
»Dan« je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
»Dan« je najodločnejši neodvisni jutranji list.
»Dan« je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 1.70.
»Dan« je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Listnica uredništva.

Na štajersko: Porabimo prihodnjič. — K. K.: S priobčevanjem začnemo prihodnjič.

Uradni razpisi učiteljskih služb. Kranjsko.

Štev. 1200.

Na štirirazredni ljudski šoli v Trčiču se bo stalno namestila služba učitelja s posavnimi prejemki. Ker je s to službo združen pouk na obrtno-nadaljevalni šoli, se bo pred vsem oziralo na v tem oziru kvalificirane moške prosilce.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predložijo do 25. junija 1912.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo s državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolnoma fizično sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranju, dne 19. maja 1912.

Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev priporoča v mnogobrojno naročanje oz. kupovanje svoje liste in mladinske knjižice, ki jih izdaja, zalaga in ima v svoji zalogi, in sicer:

Učiteljskega Tovariša

šolsko-politiški list.

Vseletna naročnina 10 K, upravnništvo na Marije Terezije cesti štev. 8.

Zvonček

mladinski list.

Vseletna naročnina 5 K, upravnništvo Frančiškanska ulica št. 8.

Popotnik

pedagoški list.

Vseletna naročnina 6 K, upravnništvo Primskovo pri Kranju.

Jan Legova knjižnica I. in II. zvezek:

Dane.

Povest za mladino s štirimi slikami. Spisal Andrej Rapé. Spis je odlikoval s častno nagrado občinski svet ljubljanski.

Turki pred Sv. Tilnom.

Zgodovinska povest s petimi izvirnimi slikami. Spisal Julij Slapšak. Spis je odlikoval s častno nagrado občinski svet ljubljanski.

Naročajte in širite naše liste in knjižice!

Naročajte Domače ognjišče in Našo Bodočnost!

Vodstvo Zaveze.

Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani

ima v zalogi naslednje knjige:

1. A. Rapé: Mladini. I. zvezek. Cena lično v platno vezani knjigi K 1.50, s pošto 16 h več.

2. J. Slapšak: Spisi Mišjakovega Julčka. I., II., III. zvezek. Cena vsakemu teh treh zvezkov, ki so vsi lično vezani, je K 1.50 s pošto 16 h več.

3. Engelbert Gangl: Zbrani spisi za mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov, ki sta oba lično vezana, je K 1.50, s pošto 16 h več.

4. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za šolsko mladino. I. in II. zvezek. Cena vsakemu teh dveh zvezkov brez poštne je 20 h.

5. Emil Adamič: Slava cesarju Francu Jožefu I.! Spevoigra za šolsko mladino. Cena K 3.—.

6. Besedilo k E. Adamičevi spevoigri. Cena 10 h.

7. Dr. E. Bretl: Kako si ohranimo zdrave in trdne zobe? Cena 20 h.

Ves izkupiček za te knjige je namenjen Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta.

Kupujte te knjige vsi, ki ljubite svoje otroke! Priporočajte jih prijateljem mladine, šole in učiteljstva!

Vse te knjige se naročajo in kupujejo v »Učiteljski tiskarni« in v vsaki knjigotržnici.